

Abstrakt

SLEDOVÁNÍ POTENCIÁLNÍCH LÉKOVÝCH INTERAKCÍ NA VYBRANÝCH PRACOVIŠTÍCH FAKULTNÍ NEMOCNICE V HRADCI KRÁLOVÉ

Autor: Maříková M.*

Konzultant: Vlček J.**

*Oddělení klinické farmacie FN HK

**Katedra sociální a klinické farmacie, Farmaceutická fakulta v Hradci Králové, Univerzita Karlova V Praze, Česká republika

Klíčová slova: lékové interakce, klinický farmaceut, lékové problémy, geriatrický pacient, intenzivní péče

Úvod:

Medicína a farmacie jsou dva různé, ale příbuzné obory, které se doplňují, překrývají a potřebují. V 90. letech 20. století byly uveřejněny první práce analyzující chyby v medikaci. “To err is human: Building a Safer Health System“ je zpráva vydaná v listopadu 1999 americkým Institute of Medicine, analyzující lékové chyby. Zpráva byla sestavena na základě analýzy několika studií různých organizací se závěrem, že 44.000 až 98.000 lidí zemře každý rok v důsledku preventabilní lékové chyby. Pro srovnání, ve stejném roce zemřelo méně než 50.000 lidí na Alzheimerovu chorobu a 17.000 lidí na užívání nelegálních drog. Každé podání léku pacientovi je svým způsobem experiment, ve kterém spoléháme na dostupná populační data farmakokinetických a farmakodynamických vlastností lék a nejinak je tomu v oblasti lékových interakcí. Počet užívaných léků zvyšuje riziko vzniku potenciálních lékových interakcí. Lékové interakce mohou ovlivnit výsledek léčby. Díky spolupráci farmaceuta s lékařem a pacientem je možné lékové problémy identifikovat, minimalizovat rizika a předcházet jim.

Cíl práce:

Cílem práce bylo v teoretické části popsat specifika oddělení - akutní kardiologie a geriatry, identifikovat nejčastější diagnózy (podle MKN-10), popsat problematiku nežádoucích účinků léčiv a potenciálních interakcí a možnosti jejich identifikace prostřednictvím databází.

Cílem praktické části byla analýza veškeré farmakoterapie padesáti konsekutivně přijatých pacientů kardiologické jednotky intenzivní péče (JIP) a padesáti pacientů geriatrického oddělení a identifikace potenciálních lékových interakcí, jejich rozdělení podle věku a počtu užívaných léčiv, rozdělení podle závažnosti a určení nejčastěji se vyskytujících interakcí pomocí DIInS - Informačního systému lékových interakcí DrugAgency INFOPHARM ver.07.05.28 (Informační systém DIInS poskytuje odborné informace o účinných látkách a lékových interakcích na základě původních odborných textů)

Metodika:

Na základě dostupných údajů z dokumentace v NIS byla analyzována kompletní farmakoterapie padesáti konsekutivně přijatých pacientů kardiologické JIP I. Interní kliniky FN HK (24 žen a 26 mužů) a padesáti konsekutivně přijatých pacientů geriatrického oddělení III. Interní gerontometabolické kliniky FN HK (26 žen a 24 mužů). Hodnotila jsem terapii poslední dva dny pobytu v nemocnici. Pro zjišťování potenciálních interakcí byl použit Informační systém lékových interakcí DrugAgency společnosti InfoPharm. Jako potenciální interakci jsem hodnotila všechny interakce vyhodnocené systémem.

Výsledky:

1. Kardiologická JIP

Průměrný věk pacientů byl 60, 63 let (medián 65,25), kteří byli v průměru 7,86 léky (medián 7). U 26 % pacientů nebyla nalezena žádná potenciální interakce. U 74 % pacientů byly nalezeny potenciální lékové interakce. Největší počet potenciálních lékových interakcí byl hodnocen 1 (33,6%), interakcí hodnocených 2 (27,3%). Nejméně bylo nalezeno interakcí hodnocených 3 (15,3%) a 4 (2,1%). Nebyla nalezena žádná potenciální interakce hodnocená 5. Jako neinteragující, tedy 0 bylo identifikováno 21,7%.

2. Geriatrie

Průměrný věk pacientů byl 83,88 let (medián 86), kteří byli léčeni průměrně 7,78 léky (medián 7). U 5 % pacientů nebyla nalezena žádná potenciální interakce. U 95 % pacientů byly nalezeny potenciální lékové interakce. Závažnost 1 byla nalezena v 14,8% případů. Největší počet potenciálních lékových interakcí byl hodnocen 2 (31,8%), interakcí hodnocených 3 (20,5%). Nejméně bylo nalezeno interakcí hodnocených 4 (5,7%) a 5 (1,1%). Jako neinteragující, tedy 0 bylo identifikováno 26,1%.

Závěr:

Výsledky ukazují, že výskyt potenciálních lékových interakcí hodnocených informačním systémem není dramatický, ale vzhledem k rizikům vyplývajícím z takové léčby je nutné IT dobře znát a umět systémem identifikované IT interpretovat a minimalizovat rizika s nimi související. Klinický farmaceut je důležitou součástí multidisciplinárního týmu.

